

FEMMIE'S
BELOFTE

DOOR H. HOOGVEEN

NAAML. VENN. W.D. MEINEMA - DELFT

„Ziet, Ik verkondig U gróte blijdschap“

Femmie's belofte

M. BOSCH
DRAKESTEIN

„Rakkers,” roept hij schor, „wat doe je in mijn land!” (Zie blz. 28).

Femmie's belofte

door

H. Hoogeveen

Geïllustreerd door M. Bosch van Drakestein

Vierde druk

Naamloze Vennootschap W. D. Meinema — Delft

„Femmie-ie-ie!”

Bij de weg staat moeder ongeduldig te roepen. Dat kind toch, komt ze nooit thuis? Kijk, nu is ze nog even ver als zopas.

„Nou, vooruit hoor,” denkt moeder, „we gaan eten. 't Wordt koud op tafel. En vader kan ook niet langer wachten.”

Maar voordat moeder zich omkeert en naar huis terugloopt, roept ze nog eens scherp en doordringend met een lange, hoge uithaal: „Femmie-ie-ie!”

En ja, dan komt er eindelijk antwoord.

„Joe-oe!” klinkt het veraf.

Dan steekt moeder een hand op en wenkt een paar maal. „Kom dan kind, je hoorde me wel!” zegt ze zacht in zich zelf. O, nu zal 't wezen. Ja hoor, daar komt ze aanhollen. Dráven dat ze kan! Een jongen houdt haar niet bij. Moeder gaat nu gauw op een drafje in huis, want anders zit Femmie misschien nog eerder aan tafel dan zij. Daar is ze al. Hijgend komt ze binnen.

„Hè, moeder, wat heb ik daar hard gelopen!” babbelt ze, net of er geen wolkje aan de lucht is. „En de jufvrouw zei, dat ik zó mooi kan breien! 'k Ben de állerbeste, zei ze!”

Triomfantelijk kijkt ze vader en moeder aan. Haar blauwe, guitige ogen lachen. En de witte strik staat nog parmantiger dan anders op haar zwarte, kortgeknipte haar en de volle, ronde wangen blozen als rijpe appels.

Vader en moeder kijken elkaar even aan.

„Wat een slimmerik!” denken ze beiden.

Vader zou haar net een standje geven, maar hij voelt ineens zijn boosheid zakken. En moeder, die ook met een berisping klaar stond, denkt: „Wees nu maar eens

boos op dat kind, dat zo haar best op school doet en door de juffrouw geprezen wordt! Zie haar daar staan met ogen, die zeggen: „Vinden jullie me niet erg lief?” O, het is zo'n bij-de-handje!

„Zo”, zegt moeder nog een beetje boos, „zei de juffrouw dat. En zei ze ook, dat je direct thuis moet komen als moeder je roept? Je bent erg ondeugend. Je wist toch, dat we eten moeten?”

„Ja moeder!” antwoordt Femmie zacht. O wee, denkt ze, moeder is toch boos.

„Vooruit, ga nu maar vlug aan tafel. Maar als je weer te laat komt, krijg je niets!”

Femmie gaat zitten en knoopt vlug het slabbetje om haar hals. Hè, dat zou erg zijn, als ze niks kreeg en met een lege maag weer naar school moest. Ze heeft net zo'n honger!

„Femmie is stout, hè moedel?” vraagt kleine Dikkie wijs.

„Och jongen, houd jij je stil,” bitst Femmie. „Jij kunt nog niet eens goed praten! Je moet zeggen moederrr!”

„Moedel!” probeert hij te verbeteren. Maar het lukt hem niet.

„Ha, ha!” lacht Femmie, „jij bent nog een kleine jongen! Ik ben al groot!”

„Ik ben ook gloot, hè vadel?”

„Ja hoor, of jij een grote jongen bent! Je moet maar veel eten, dan groei je flink en word je nog groter dan Fem. Ja, misschien wel groter dan vader, hè Dik?”

„Ja,” knikt Dikkie een paar maal met zijn hoofd, „ikke gloeien!”

Daar moeten ze allen om lachen. Zelfs Keesje, die in de tafelstoel zit, doet mee. Zijn donker-bruine ogen glanzen als fluweel.

„Dè-dè!” zegt hij maar en steekt zijn beide handjes recht omhoog en legt ze dan plat op z'n donker bolletje. „Dè-dè!”

Moeder begrijpt hem wel. „Ja hoor, kleine vent, jij bent ook een grote jongen! Nou, nou, zó groot? Jij wordt misschien nog de grootste van allemaal!”

Onder het eten heeft Femmie van alles te vertellen. En al zegt moeder ook, dat ze zwijgen moet en eten, toch begint ze telkens opnieuw. Ze is moeders waarschuwing zó weer vergeten.

„Moet moeder es horen, vrouw De Jong is naar het ziekenhuis gebracht en de smid . . .”

Maar dan legt Dikkie opeens zijn vork neer. Er schiet hem ook wat te binnen.

„Bulman is ziek!” zegt hij.

„Welke buurman?” vraagt vader.

„Bosman.”

Dikkie knikt een paar maal ernstig met zijn hoofd. 't Is echt waar, hoor! Hij is er een beetje trots op, dat hij dit alleen weet en dat ze allen stil naar hem luisteren. Maar Femmie gelooft het natuurlijk weer niet. Die lacht hem ook altijd uit.

„Och jongen,” zegt ze spottend, „is dat nu erg? Als je naar het ziekenhuis moet is véél erger. Dan gaan ze je . . .”

„Stil!” gebiedt vader. „Eet maar!”

In een ommezien heeft ze nu haar bord leeg. Ze lust nog wel wat. Nu, er is meer. Moeder schept nog een paar aardappels in het bord met wat kleurige worteltjes. En ondertussen vindt Femmie even gelegenheid om te vertellen, dat de smid een nieuwe knecht heeft gekregen, dat vanmorgen bij boer Reinders het paard, vader weet wel, die zwarte met de bles voor op de kop, dood in het land lag, dat Wietse Bergsma alle sommen moest overmaken en dat ze met het touwtjespringen . . .

„Nou, eet maar weer,” zegt moeder. „Dat moeten we vanmiddag wel twee, drie keer tegen je zeggen. Nee Fem, je bent nog niet groot hoor! Een kind dat werkelijk groot is, behoeft niet telkens iets verboden te worden. Dat doet dádelijk wat vader en moeder zeggen.”

„Moeder is ook altijd boos op me,” pruilt Femmie achter haar bord. „Juffrouw zei, dat ik wél groot ben, want ik heb net zo mooi gebreid.”

„Ja kind, daar ben ik blij om! Maar waarom laat je moeder ook niet eens zo'n goede daad zien? Laat haar nooit meer voor niemandal aan de weg staan roepen en wees stil als je dat gezegd wordt!”

Femmie belooft het. Ze belooft ook, dat ze vanmiddag dadelijk uit school thuis zal komen om een boodschap voor moeder te doen.

Ze meent het. Haar voornemen is goed.

„Maar denk er om, Fem,” vervolgt moeder, „dat geen goede daden jouw ongehoorzaam hart schoon wassen. Dat kan de heilige Geest van God alleen. Ont-houd dat goed!”

„Ja, moeder!”

Fluitend als een jongen gaat ze die middag weer naar school.

„Pas op,” roept moeder haar nog na, „een meisje dat fluit, daar is het fatsoen uit!”

Maar ze schijnt het niet te horen, want helder en blij, als van de vogeltjes, klinkt haar gefluit over de stille straat.

„O, 't is toch zo'n spring-in-'t-veld!” denkt moeder, die haar in de deur nog even staat na te kijken.

2

„Foei Fem!”

Die middag, als de school uitgaat, moet Femmie na-blijven. Ze moet haar sommen verbeteren. „En dan moet je ook netter schrijven,” zegt de juffrouw streng. „Je kunt veel beter!”

Ja, dat is waar, dat behoeft de juffrouw haar niet te vertellen. Dat weet ze zélf wel!

Als de andere kinderen vrolijk en blij het lokaal ver-

laten, druk pratend en giechelend terwijl ze in de gang hun kleren aantrekken om naar huis te gaan, krijgt ze spijt, dat ze niet haar best heeft gedaan . . . Er kijken een paar grote meisjes door het ruitje in de deur. Die zien haar zitten en zullen vanavond natuurlijk aan hun vaders en moeders vertellen, dat Femmie moest nablijven! Ja, ja, Femmie Hofman, die zo goed leren kan!

Als Femmie die grote meisjes naar haar ziet kijken, schaamt ze zich nog meer. Ze buigt zich over haar werk. Haar wangen worden een beetje rood. Ja, en ze schaamt zich ook voor de juffrouw, die haar vanmorgen zo prees. Wat moet dié wel niet van haar denken?

„Dat jij moet nablijven Fem, dat begrijp ik niet!” zegt de juffrouw. „Vanmorgen met het handwerken deed je zo je best, je was de beste van de klas en vanmiddag ben je de slechtste! Foei Fem!”

O, wat vindt Femmie dat vreselijk, dat de juffrouw zo op haar bromt. Als moeder bromt vindt ze dat lang zo erg niet . . . Ze wil graag, dat de juffrouw veel van haar houdt en moeder, nou, die houdt natuurlijk van haar toch het meest. Die blijft van haar houden, al maakt ze 't ook nog zo bont. Dat spreekt vanzelf. Daarom is 't niet zo erg als die op je bromt . . . Hè, daar schrikt ze toch van. Mág ze dat wel denken? Moet ze dat niet het állerergste vinden, als móeder kwaad op haar is? Voor de juffrouw en de grote meisjes schaamt ze zich, maar toen ze móeder vanmiddag liet roepen en wachten, schaamde ze zich niet . . .

„Dat zal anders,” neemt ze zich voor. „'k Ga straks op een drafje naar huis en dan help ik moeder breien.

Zij buigt zich over haar werk.

Een paar nieuwe sokken voor Dikkie. Moeder zal een goede daad van me zien!"

Ze verlangt er naar om haar plannetje uit te voeren. Jammer, dat ze moet blijven. Kon ze maar heengaan . . .

„Ziezo, Lammert," zegt de juffrouw tegen een jongen, die achter in het lokaal zit, „begin jij maar te lezen. Je wist vanmiddag niet waar het was, nu moet je alleen de hele les lezen. Dan krijg je toch nog een beurt, want ik zou je niet graag overslaan! Toe maar Lammert, begin maar!"

Er schokt een prettige gedachte door Femmie heen. Ha, gelukkig, Lammert moet immers ook nablijven! Lammert, haar vriend! Dat is een hele steun! Nu vindt ze het schoolblijven niet zó erg meer. Nu kunnen ze straks samen naar huis gaan, ten minste als ze tegelijk klaar zijn. Gauw voortmaken! Hoor, daar dreunt Lammerts stem al door de klas. In het lege lokaal klinkt die veel luider dan anders. Femmie moet er telkens naar luisteren, maar nee, ze moet de gedachten bij haar werk houden, anders maakt ze weer fouten.

Nou, nou, of Lammert nu ook een beurt krijgt! De ene bladzijde na andere leest hij uit; zijn keel wordt er droog van. Hij begint er van te hoesten, hè, hij is blij, dat hij eindelijk de laatste zin te pakken heeft. Ziezo, hij mag gaan! Verdrietig kijkt Femmie hem na. Mocht ze maar mee . . .

Als Lammert bij de deur is, kijkt hij nog even achterom. „'k Wacht op je hoor!" fluistert hij gedempt. Ze hoort het wel niet héél duidelijk, maar aan zijn mond en ogen kan ze zien, dat hij er dát mee bedoelt. Ze knikt hem begrijpend toe.

En buiten, geleund tegen het hek, staat Lammert te wachten, te wachten, tot eindelijk . . . Ja hoor, daar komt ze aan!

„Ben je d'r al?" vraagt hij.

„Ja, gauw hè? Och jong, 't waren net zulke makkelijke sommen! D'r was niks aan!"

„Waarom maakte je ze dan niet dádelijk goed?“ vraagt Lammert wijs.

„Ja, nou - waarom keek jij niet na?“ vraagt Femmie even wijs terug. „Dan had je niet zo'n eind behoeven te lezen.“

„Och, zo maar!“ zegt Lammert. Hij gelooft, dat hij niet in het boekje keek, toen juffrouw hem vroeg om verder te lezen. Anders had hij 't vast wel geweten, hoor! Hij heeft zeker door het raam gekeken of zo, o nee, nu weet hij het al: hij zat naar een prentje te kijken achter in het boek! Dat was net zo'n fijn prentje!

„Het trof mooi, dat we allebei moesten nablijven, hè?“ vraagt Lammert.

„Nou!“ zegt Femmie.

Ze zingen, ze fluiten, ze stoeien, o, ze zijn de school helemaal vergeten!

„Ik wacht ook altijd op jou, hoor Lammert!“ belooft Femmie opeens plechtig.

„En ik op jou!“ verzekert Lammert met nadruk. „Al duurt het ook twee uur, dan nóg!“

„En ik . . . al duurt het ook tien uur!“ zegt Femmie opgewonden.

„En ik wacht op jou wel . . . wel honderd uur!“ biedt Lammert op. Hij begint er van te stotteren. Zo'n aanbod ook!

„O-o-o-oh!“ roept Femmie verwonderd uit. „Honderd uur! Nou, dan ik ook!“

Femmie en Lammert zijn goede maatjes, dat kun je wel horen. O ja, ze kibbelen wel eens, maar dat is ook zo weer over.

„Da — da!“ roept er opeens een fijn stemmetje.

Femmie kijkt op. Ha, daar staat kleine Jopie van de nieuwe veldwachter, die hier pas is komen wonen.

Zijn oogjes! oeren tussen de spijlen door.

Zij rijdt hem een eindje in z'n kruiwagentje.

Zijn oogjes loeren tussen de spijlen van het gesloten hek door. Femmie vliegt op hem af. Ze gaat op haar hurken bij het hek zitten en lacht en praat tegen het kleine ventje.

„Krijg ik een handje?” bedelt Femmie, „toe dan!”

En ja hoor, dan wordt haar zo'n klein, fijn handje toegestoken.

„Lieve jongen, hoor!”

„Ga nou mee, Fem!” zeurt Lammert. Hij begrijpt niet, wat ze altijd bij dat jongetje doet. Elke dag zit ze een poosje bij dat hek. En soms klimt ze er over. Ja, die Fem durft wat aan! Die klimt zomaar bij een veldwachter in de tuin! Daar zal hij zich wel voor wachten! Stel je voor, dat je dat jongetje per ongeluk eens pijn doet, zodat het begint te schreeuwen, dan komt natuurlijk dadelijk z'n vader naar buiten vliegen met de sabel!

„Kom dan, Fem!”

„Ja, zó!”

Kijk, daar klautert ze al weer over het hek. Ze gaat

met Jopie spelen. Ze rolt een bal naar hem toe. Ze rijdt hem een eindje in zijn kruiwagentje. En ondertussen kijkt ze tersluiks naar een raam, of ze het vriendelijk-lachende gezicht van zijn moeder ook ziet.

„Als je niet komt, ga ik weg!” dreigt Lammert.

„En je zou honderd uur op me wachten, heb je me pas nog beloofd!” zegt Femmie.

Ja, dat is waar ook. Nou dan zal hij nog even geduld hebben. Maar honderd uur?! Dat is toch wel wat ál te lang! Maar zolang blijft Femmie daar natuurlijk ook niet.

Dan gaat Lammert rustig in het gras van de berm zitten en — wacht . . .

3

Het voornemen is goed

Femmie is gelukkig. Ze krijgt een koekje van Jopie's moeder. Die vindt haar vast een lief kind, anders krijg je toch zomaar geen koekje?

Nu moet ze nog wel even met Jopie spelen, dadelijk weggaan kan ze nu niet. Anders is 't net, of het haar om dat koekje te doen was. Ze moet echter ook nodig naar huis, ze blijft al veel te lang weg. De sokken voor Dikkie komen zo nooit af. En o, — plotseling denkt ze er aan — ze moest ook een boodschap voor moeder doen! Dat heeft ze helemaal vergeten! Ze schrikt er van! Nu gaat ze dadelijk naar huis. Wat zal moeder boos zijn!

Maar op hetzelfde ogenblik als ze weg zal gaan, roept Jopie's moeder haar.

„Zeg Fem, zou jij wel een boodschap voor me willen doen?” vraagt ze vriendelijk. Wat moet ze nu? Moeder wacht ook op haar. Maar weigeren durft ze ook niet. Ze vindt het een grote eer om voor een veldwachtersvrouw een boodschap te doen! Daar is ze wel een beetje trots op. De juffrouw vindt haar vast een

lief kind. Eerst kreeg ze een koekje en nu mag ze een boodschap doen! Daar kan Lammert lekker naar kijken! Wat zal hij jaloers zijn!

„Haal je dan even een wittebrood bij de bakker?“

„Goed, juffrouw!“

Ze zal heel hard lopen, dan is ze zo terug. Weg rent ze! Lammert springt vlug op en holt haar na.

„Wacht even!“ hijgt hij, „'k heb zolang op jôu moeten wachten!“

„'k Moet een boodschap doen!“ roept Femmie zonder om te zien. Lammert geeft het op, Fem loopt als een haas. O, o, wat is hij kwaad op haar. Zo'n gemene streek ook! Hij heeft een hele poos geduldig op haar gewacht, omdat hij dóén wou, wat hij beloofd had, maar denk je dat zij wacht? Was hij maar weggegaan. Dan was hij al lang thuis geweest. Hij wacht ook nooit meer op haar! Wacht maar, hij krijgt 'r wel!

Nu moet Femmie haar eigen huis voorbij. Dat wordt moeilijk. De bakker woont een paar huizen verder. Als moeder haar maar niet ziet. 't Zal een wonder zijn, want moeder ziet toch alles. Als ze dicht bij haar huis is, gaat ze langzamer lopen. Moeder kon het luide geklepper van haar klompen eens horen! Schuw sluipt ze voort . . . In elkaar gedoken, het hoofd een beetje afgewend . . . Gelukkig, het gaat goed, er is niemand te zien . . . Niemand?

„Dè — dè!“ roept plotseling een kinderstemmetje. Het is Keesje, die roept. Hij kijkt met z'n donkerbruine oogjes spiedend door het hek. Ja, ja, hij heeft zijn zusje herkend, hoor! Ze is het, ze is het! „Dè — dè!“ Maar dat zusje kijkt niet eens naar hem om, haar eigen lief broertje nog wel! Hóórt ze hem niet? Ziet ze hem niet? Ze loopt stil door, zonder één woord tegen hem te zeggen.

Dat vindt Keesje vreselijk! Hij begint ineens luid te schreien. En dan — dan verschijnt daar een hoofd voor het raam. Moeder! O wee, ze ziet Femmie lopen! Waar

moet die heen? De andere kinderen uit de buurt zijn al lang thuis. Fem is natuurlijk weer de laatste. Wat ze onderweg toch altijd uitvoert? En nu loopt ze ook nog door. Net of ze hier niet woont. En ze moest nog wel een boodschap doen. Moeder tikt nijdig op het raam. Femmie schrikt. Daar heb je 't al! Nu maar doorlopen en net doen of, ze niets hoort? Dat wittebrood moet toch bezorgd worden, anders hebben die mensen geen eten! En móeders boodschap, och daar zal vast geen haast bij zijn. Dat kan stráks nog wel . . .

Rikke-tik! Rikke-tikketik!

Weer wordt er op de ruiten getikt wel vijf, zes maal vlug achter elkaar.

Dat doet moeder met de ring om haar vinger. Dat geeft nog wat meer lawaai!

„Wel, wél, wél!” roept die ring, „wél, wél, wél, kom je nou nóg niet?”

Zo hoort het precies.

Ja, dan moet Femmie toch wel opkijken. Ze ziet moeder staan, wenkend met haar hand. Moeders ogen zien haar dreigend aan. „Thuis komen, direct!” zeggen die ogen. „Ogenblikkelijk!” Schoorvoetend komt Femmie terug.

„Kind, loop toch wat harder!” gebiedt moeder, die haar in de deur reeds staat op te wachten. „Dat kun je anders ook wel!”

't Laatste eindje gaat ze nog draven, want ze ziet aan moeders ogen, dat het menens wordt!

„Waar kom je weer zo laat vandaan?” vraagt moeder streng. „De andere kinderen zijn al weer een uur thuis. Nu, spreek op!”

„We hebben . . .” begint Femmie te stotteren, „we hebben . . .”

Maar opeens roept iemand op de weg: „Ze moest nablijven! Ik ook!”

Het is Lammert. Anders zal hij nooit klikken, maar het is Femmie d'r eigen schuld, dat hij 't doet. Dan had

ze maar moeten wachten! Dat heeft ze er nu van! Voldaan loopt Lammert door.

„Zo-o-o!” zegt moeder dan langzaam en dan nog eens: „Zo-o-o! Wat hoor ik daar? Moest je nablijven! De juffrouw is dus óók niet altijd even goed over je tevreden? Fem, Fem! Ik schaam me over jou, kind! En nu heb je me ook nog beloofd, dat je dadelijk thuis zou komen om een boodschap te doen. Hier, pak aan, daar heb je twee kwartjes, haal gauw vijf postzegels van tien cent op het postkantoor. Er ligt een brief klaar en die moet vanavond beslist weg. Had ik geweten dat je zó lang zou wegblijven, dan had ik ze zélf gehaald. Maar als je hard loopt, kan het nog net. Over tien minuten is het kantoor gesloten. Op een drafje dus!”

Verlegen blijft Femmie staan. O, o, wat móet ze nu? Ze kan toch maar één boodschap tegelijk doen. En die juffrouw vroeg eerst. O nee, toch niet, moeder immers . . . Maar ze wou zo dolgraag bij die juffrouw in de gunst blijven. En ze moet ook doen wat moeder zegt . . . Hoe móet dat nu?

„Maar moeder . . .!”

„Nou, wat heb je nog?”

„'k Moest ook een boodschap voor . . . voor juffrouw Veldstra doen . . .” komt er haperend uit. „'k Moest dadelijk voor haar naar de bakker.”

„O, ben je dáár weer geweest?” vraagt moeder verwonderd. „Heb je zélf geen broertje om mee te spelen?”

„Jawel, moeder!” antwoordt Femmie zacht.

„Je hebt er wel twéé, kind! Twee lieve broertjes! Schatjes zijn het! Maar je speelt er nooit mee. Zo'n vreemd jongetje is ook veel leuker, hè Fem?”

„Nee, moeder . . .” fluistert Femmie. Je kunt nauwelijks horen, dat ze wat zegt. Ze voelt haar schuld. 't Is waar, wat moeder zegt. Met haar eigen broertjes speelt ze zélden en áls ze dat doet, maakt ze ruzie . . . En tegen een vreemd jongetje doet ze altijd zo lief . . .

„Nu,” zegt moeder, „doe dan voor juffrouw Veldstra

de boodschap maar, dan zal ik zelf wel naar het postkantoor gaan. Als je toch van die juffrouw meer houdt dan van je moeder . . .”

„Nee, nee!” roept Femmie ineens, „dat is niet waar, 'k houd toch van móeder het meest hoor en ik zal eerst voor móeder de boodschap doen!” Ze huilt bijna, 't is ook zo vreselijk wat moeder daar zegt. Zou moeder wérkelijk denken, dat ze van juffrouw Veldstra méér houdt dan van haar eigen moeder?

„O, dat dacht ik ook! Naar de bakker kan straks wel als je terugkomt, maar het postkantoor is zo gesloten. 'k Ben bang, dat je nog te laat komt!”

Dan draaft Femmie weg! Als Jopie's moeder nu straks maar niet boos is. Die zal wel denken: „Waar blijft dat kind toch! Ze heeft lang werk hoor!” Maar dacht móeder dat zopas ook niet? Waar is die goede daad, die ze moeder zou laten zien? En toch — haar belofte en voornemen waren zo goed . . . Niemand kan haar meer vertrouwen. O, wat is dat toch jammer! Maar 't zal anders, hoor! 't Zál! Ze wil laten zien, dat ze wél lief en gehoorzaam kan zijn.

4 „Dat wast jouw hart niet schoon”

Als Femmie de boodschappen gedaan heeft, gaat ze dadelijk zitten breien. IJverig tikken de breinaalden tegen elkaar. Wat zet ze er een haast achter. En wat breit ze mooi! Net zo stevig! Of ze het ook kán! Er is geen meisje, dat het haar verbetert. Als ze maar wíl. Maar daar ontbreekt het wel eens aan. Er is daar buiten op de weg ook zoveel te beleven. Eens even kijken! Wie rijdt daar met de wagen langs? Hoor, er rinkelt ook een fietsbel. Maar nee, hóe nieuwsgierig ze ook is, ze blijft tóch zitten. Ze wíl niet kijken. Breien, breien! Moeder zal een goede daad van haar zien! O, wat

schiet ze op! Ze is gauw aan de hiel toe, dan moet moeder haar even helpen, hoor! Dat is net zo'n moeilijk eindje!

„Je moet nu maar ophouden,” zegt moeder, „we moeten eerst boterham-eten.”

Met een zucht legt Femmie haar breiwerk neer. Hè, wat heeft ze zich daar ingespannen! Even tellen!

„Moet moeder es horen,” zegt ze met voldoening, „'k heb vijf toeren gebreid!”

„Prachtig!”

Ha, dat is een mooi woord! Nu is moeder vast niet érg boos meer op haar! Wacht, nu zal ze ook nog even de tafel voor moeder dekken! Dan is ze misschien helemaal niet boos meer!

Vlug haalt ze het kleed tevoorschijn en legt het over de tafel. Dan worden de bordjes er op gezet. Nu de boter en de kaas halen. Stil en gedwee doet ze alles voor moeder. Is ze nu niet érg lief? Moeder kan wel rustig op een stoel gaan zitten met de armen over elkaar! Is alles er? Ja hoor, 't is in orde! O nee, toch niet, de messen zijn er nog niet. Vlug wipt Femmie terug naar de keuken.

Ha, daar is vader ook!

„Nou, nou, moeder, wat een flinke meid heb je al!” zegt hij lachend, als hij Fem zo ziet werken.

„'k Heb helemaal alléén de tafel gedekt!” zegt Fem blij.

„Nou, hoor eens aan!” En vader slaat z'n handen van verbazing in elkaar en schudt verwonderd met het hoofd. Dat wist hij niet, dat die Fem al zó groot was!

„Ja, vader,” zegt moeder, „of onze Fem ook kán, hè? Als ze maar wil! 'k Wou, dat ze altijd zo lief en gehoorzaam was. Maar ze is ook nog wel eens ondeugend, vader!”

„Wat hoor ik nu van je Fem? Jij ondeugend? Ik schrik er van! Hoe zo dan, moeder?” vraagt vader

nieuwsgierig. Er is teleurstelling in zijn ogen te lezen. Of is het verdriet?

„Fem, vertel jij het vader zélf maar,” zegt moeder.

O wee, dat is een moeilijk karwei, als je allerlei slechte dingen van je zelf moet vertellen. Maar het moet! Vader staat al met aandacht te luisteren. En ze vertelt, al gaat het ook hortend en stotend, dat ze moest nablijven en dat . . . Die nare klikker van een Lammert ook! Als die z'n mond gehouden had, was moeder niets te weten gekomen! Maar dat zégt ze niet, dat dénkt ze alleen maar, vlug onder het vertellen door.

„Ja en toen bleef ze ook nog een poosje bij kleine Jopie spelen. Héél laat kwam ze thuis. 'k Werd erg ongerust,” vult moeder aan.

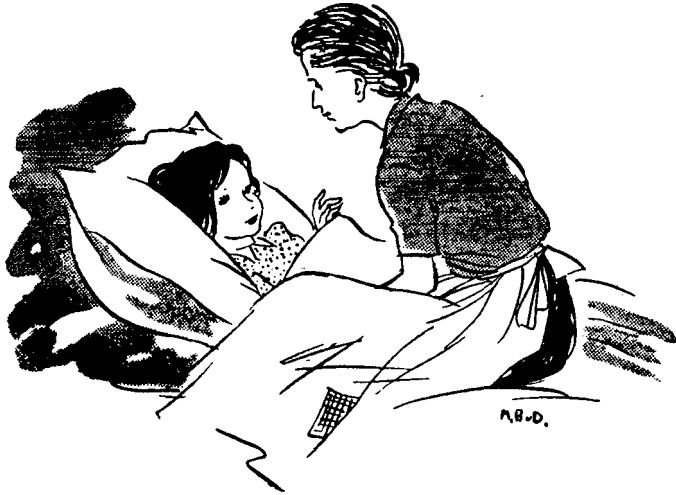
„Femmie!” zegt vader afkeurend. „En ik dacht, dat je dadelijk thuis zou komen om een boodschap voor moeder te doen?”

„Ja, vader!”

Ze buigt het hoofd. En als moeder vertelt, dat ze voor juffrouw Veldstra liever een boodschap doet dan voor haar, dan wil ze graag voor vaders donkere ogen in een klein hoekje kruipen.

Ze hoort, dat vader en moeder 't over haar hebben. Och nee, 't hindert niet, als Fem een enkele keer es eventjes met kleine Jopie speelt. Maar ze is er élke dag een héle poos. En zelf heeft ze twee broertjes. Komt er binnenkort een nieuw gezin in 't dorp wonen dan vliegt ze daar weer op af. Je zult zien, dan vergeet ze Jopie weer. Fem is zo ongedurig. Nu eens heeft ze deze dan weer die vriendin. Ze springt van de hak op de tak. Tegenwoordig is ze dikwijls bij Lammert. Dan heb je eigenlijk twee jongens bij elkaar. Want ze kan slootje springen en met pijl en boog schieten als de beste!

„'k Wou graag, Fem, dat je je voortaan bij één en dezelfde vriendin hield,” zegt vader. „Straks wil niemand meer met je spelen. Zou je dat prettig vinden?”

„Ken je het versje van de Zondagsschool al?”

„Nee vader! Maar 'k ben zopas toch lief geweest!
'k Heb alleen . . .”

Verder komt Femmie niet, want ze begint ineens te huilen. De handen komen voor 't gezicht. En ze had zo graag nog eens haar goede daden willen opsommen. Want 't is net, of vader en moeder alleen maar naar de sléchte kijken. Daar praten ze aldoor over.

„Ja kind,” zegt vader, „dat weet ik wel, dat was heel flink van je, maar als je denkt, dat je daarmee het verkeerde weer goed kunt maken, dan heb je 't mis. 't Is zoals moeder zei: „Dat wast jouw hart niet schoon.” Om een rein hart te krijgen, moet je wat anders doen, Fem! Zal vader 't jou eens zeggen? Dan moet je de Here Jezus bidden om vergeving kind, en om Gods heilige Geest, die je hart gehoorzaam maken kan.”

Als Femmie 's avonds naar bed gaat, vraagt moeder ineens: „Maar Fem, ken jij het versje van de Zondagschool al? 't Is overmorgen Zondag en ik heb niet gezien, dat je er van de week één keer mee bezig geweest

bent. Moet dat weer op het laatste nippertje gebeuren?
En 't is deze keer nog wel zo moeilijk."

„Och moeder," zegt Femmie verwonderd, „ik ken het al lang! Zal ik 't even opzeggen?"

En zonder antwoord af te wachten, zegt ze vlot en prompt op:

*'k Zal met mijn ganse hart Uw eer
Vermelden, Heer,
U dank bewijzen;
'k Zal U in 't midden van de gôon,
Op hoge toon,
Met psalmen prijzen.*

Dat is nog maar de éne helft van het vers. Hier haalt ze even adem en dan volgt even vlot de andere helft. Ze blijft niet één keer in het hele versje steken. Vader en moeder zien haar beiden verbluft aan.

„Kén ik het?" vraagt ze met een ondeugend lachje.

„Ja," zegt moeder glimlachend, „het is in orde!"

„Daar heb je niet van terug, hè moeder?" plaagt vader.

„Nee," bekennt moeder eerlijk, „dat had ik niet verwacht."

Ze staat er van te kijken! Soms moet je er met de stok achter en nu kent ze 't voor je 't weet. Of ze dus ook kán!

„Is moeder nu ook nog boos op me?" vraagt Femmie met glundere ogen. Dat durft ze nú wel te vragen, want ze voelt, dat ze het met dat versje weer aardig goed heeft gemaakt.

„Nee," antwoord moeder „als je me maar belooft, dat je je best zult doen om gehoorzaam te zijn. En vergeet vooral niet, wat vader je zei."

Dat belooft Femmie. O, ze zal nu zó haar best doen! Ze zal ook met Keesje en Dikkie spelen. En nog veel meer goede dingen zal ze doen! Ze zal voortaan ook

direct uit school komen en een flink eind aan de sok breien! Vader en moeder krijgen nu vast wel een gehoorzaam meisje in huis.

„Hier moeder, een kus! En vader ook!” zegt ze blij. Keesje en Dikkie krijgen er ook een.

5

Wat een fijn slootje!

't Is Woensdagmiddag.

Fijn, nu hebben Lammert en Femmie vrij van school. Ze mogen de hele middag spelen. De héle middag! O, ze willen alle spelletjes wel tegelijk doen. Maar dat kan natuurlijk niet. Jammer genoeg! Ze willen van deze vrije middag zoveel genieten, als het maar enigszins kan. Ze zijn niet kwaad meer op elkaar. O nee hoor, ze zijn de ruzie al lang vergeten. Ze zijn nu weer de beste maatjes!

Daar staat een hek met prikkeldraad er om heen.

„Kun jij er over?” vraagt Lammert.

„O ja, best hoor!” zegt Femmie. „Jij?”

„Over zo'n hekje?” lacht Lammert. „Kijk, daar ga ik al!”

Voorzichtig zet hij de handen tussen de scherpe puntjes en meteen gooit hij de benen er over.

„Nou jij!” zegt hij tegen Fem.

„Nee jong, 'k ben bang, dat ik mijn jurk scheur met dat prikkeldraad.”

„En je zei, dat je er best over kon,” antwoordt Lammert. „Nou, dan scheur je je jurk toch niet?”

„Ja maar . . .”

„Je kúnt het niet, dat is 't!” plaagt Lammert. „Sliep uit, je kúnt het niet!”

Huup — hij is er al weer over. Nu met één hand. Dat lukt ook. Straks springt hij er nog over zonder zich ergens aan vast te houden. „Zo'n hekje ook!”

O, 't is zo moeilijk voor Femmie om dat allemaal aan te zien. En dan die plagerij van Lammert te moeten horen: „Je kunt het niet! Anders deed je het wel!” Ze wil zo graag de eerste, de meeste, de beste zijn! Zal ze 't wagen? Maar als ze dan met haar jurk aan die venijnige punten blijft haken? En als er dan zo'n lelijke scheur in komt? Wat zal moeder dan boos zijn! Nee, nee, dat mag niet! Moeder mag nóóit weer boos op haar worden. Daar zal Femmie voor zorgen! Die Lammert geeft niks, helemaal niks om zijn moeder. Die springt maar over dat gevaarlijke hek. Kijk toch eens aan! Wacht, straks scheurt hij z'n broek nog!

Als ze weer verder slenteren, heeft Femmie een heerlijk gevoel. Ze is er blij om, dat ze toch niet over dat hek is gesprongen. Ja, dat zal ze moeder vertellen, dat Lammert het wel deed en zij niet! Wat zal moeder haar dan prijzen, dat ze zo lief is geweest. „Je bent mijn flinke meid!” zal ze zeggen. Femmie maakt van louter plezier een paar hoge sprongetjes. Dat doet ze, omdat ze gehoorzaam is geweest. Dat maakt altijd blij!

Maar er is ook een stemmetje in haar hart, dat zegt: „Wil je alleen maar gehoorzaam zijn, om geprezen te worden, Femmie . . . ? Zó moet het toch niet . . . ? Je moet het toch doen, omdat je zoveel van moeder houdt . . . ? En ook van de Here . . . ?”

Ze komen langs het oude boerderijtje van Bosman.

„Bosman is ziek,” vertelt Femmie.

„Hoe weet je dat?” vraagt Lammert.

„Nou, Dikkie vertelde het.”

„Ha,” roept Lammert dan ineens, „dan kunnen we nú mooi over die sloot springen, je weet wel! Als Bosman ziek is, ligt hij op bed en ziet hij er niets van! Kom gauw!” Meteen zet hij 't op een lopen. Zijn plannetje neemt Femmie plotseling geheel in beslag en voor ze 't weet, heeft zij er ook de sokken in gezet. Verbazend, wat draaft die Lammert hard, ze mag haar benen wel flink uitslaan om mee te komen. Maar ja hoor, daar

schiet ze hem al voorbij en — zij is het eerste bij het slootje!

Jonge, jonge, wat een fijne sloot! Niet te smal en niet te breed. Met een flinke aanloop kun je er net over. Ze hebben 't eens één keer gedaan. Dat is al een hele poos geleden. Maar toen zag Bosman dat! En die hen achterna! 't Is net zo'n kwaje boer! Hij wil beslist niet, dat je over z'n sloten springt, want dan vertrap je de wal, zegt hij. En kom niet in zijn land, dan vertrap je het gras! Nee, waag het maar niet! Femmie en Lammert hebben 't dan ook nooit meer gedaan. O, o, wat was die boer kwaad!

Maar nu is hij ziek. Nu merkt hij niets. En 't is net, of dat slootje zegt: „Spring eens over me heen!” Maar 't is oppassen. Eén misstap en je ligt in het water te spartelen! 't Is zo heerlijk gevaarlijk! Daarom vinden ze die smalle kikkerslootjes niets prettig, die zijn niet gevaárlijk! Maar dít wel! En het heeft ook van die mooie, stevige wallen! O, dit slootje lokt altijd weer . . . Vooral nú, nu er geen boze boer op je loert . . .

Lammert neemt een flinke aanloop. Hij knijpt z'n vingers samen tot een vuist. Het komt er op aan! Daar gaat ie! Wat zet ie een gang! Met wijd opengespalkte ogen rent hij naar de sloot . . .

Huup! Ja hoor, hij is er over. Nu van de andere kant. Daar is hij weer terug!

„Nu jij, Fem!” hijgt hij. „Of durf je dít ook niet?”

„Niet durven? Jij meent maar, dat ik niet durf! 'k Durf best, hoor! Maar . . .”

Ze denkt aan moeder. En aan haar belofte . . . Ze wil zo graag gehoorzaam zijn . . . Er is een stemmetje in haar hart dat fluistert: „Niet doen, Fem! Doe het niet! Als je er eens in sprong! Wees toch gehoorzaam!”

En toch — hoe dat stemmetje ook fluistert, ja sméékt bijna, ze kan het haast niet laten om één keer over dat slootje te springen. Lammert is er al wel vier of vijf

keer over geweest. Och, één keer, wat zou het ook hinderen? Het kán nu, morgen is de boer misschien weer beter. Ze staat al voor het slootje, de voeten tegen elkaar, om met haar ogen de afstand te meten.

„Ik kan er over,” zegt Lammert, „dan kun jij het gemakkelijk!”

Hij spreekt haar moed in en kijk, hij maakt aan de andere kant ook nog een mooi dammetje voor haar.

„Nu kan ik er wel met een stap over,” pocht hij. „Toe nou, Fem!”

„Wel ja,” zegt ze, „’t is ook maar een wipje, hè?” Ze weet, dat ze er best over kan en toch durft ze niet goed.

„Nou, dáárom!” zegt Lammert. Hij begrijpt niet, dat ze nu bang is, anders durft ze meer dan hij. Hij is er wel een beetje trots op, dat hij ook eens de eerste is. Hij kan niet laten haar te plagen.

„Och, och, wat ben jij toch een bangerd! Je durft niet eens over zo’n slootje!”

Maar dat kan Femmie niet uitstaan! Haar weifelen is ineens uit, pas op, daar komt ze aan, hoor!

Een reuze-sprong en ze staat aan de andere kant van de sloot. Kijk nu toch eens, hoever ze wel sprong! Tot daar helemaal! VÉR hè? Zover heeft Lammert het nog niet gebracht. „Toe spring jij ook es zo ver!” lacht Femmie vergenoegd. Maar hoe Lammert zich ook inspant, het lukt hem niet. Hij neemt de aanloop wat langer, zet zich nog beter af op de wal, maar nee, Femmie blijft hem de baas. Ze springt er nog eens over en nóg eens. Ze wordt al driester en driester. Ze durft wel een héél kort aanloopje te nemen. Zó’n kort wel! „Doe het me eens na, Lammert!”

Nu tegelijk beginnen. Ze gaan vlak naast elkaar staan. Femmie telt tot drie. Wég! Onder het draven pakt de een de ander vast, want ze willen beiden het eerst over de sloot. Vooral Lammert spant zich in, hij wil het graag van Femmie winnen. Ze rukken zich

uit elkaars handen los, vluchten giechelend weg om elkaar nog es te grijpen en op te houden, totdat . . . totdat Lammert zich weet los te rukken en het eerst de sprong waagt. Hij is er net met de hakken over! Femmie springt hem onmiddellijk na, maar o wee, Lammert is nog niet overeind geklauterd, waar moet zij nu springen?! Ze heeft ook geen stuur, dat ze in de gauwigheid om kan gooien. Het ongeluk is niet meer te voorkomen. En dan — dan smakt ze boven op Lammert neer, die net gaat staan, zodat ze met een gil achterover in de sloot valt! 't Is daar opeens een gespartel van belang! O, dat fijne slootje, waar je zo lekker overheen kunt springen, wat is het nat en koud! Lammert is er van geschrokken. Hij grijpt Femmie bij haar handen en trekt wat hij kan. Langzaam sjort hij haar tegen dat mooie dammetje op, dat hij voor haar gemaakt had. Nog een eindje, nog een rukje en ja hoor, daar ligt de drenkelinge op het droge!

Lammert proest het uit van 't lachen, hij valt bij Femmie in het gras neer, zo moet hij lachen! Kijk toch es, het eendenkroos zit in haar nek!

„k Wou, dat jį er in gerold was!” huilt Fem. „Je lacht er ook nog om!”

„'t Is je eigen schuld,” zegt Lammert, „jij wilt al terug als je er nog niet eens over bent!”

Maar Femmie luistert niet eens, ze kijkt naar haar kleren. Och, och, wat is ze nat en wat ziet ze er uit! Haar kousen zitten onder de vieze modder. Ze barst in tranen uit! Wat zal moeder boos zijn! Kijk zo'n jurk nou toch eens! Dat ze

— nog een eindje, nog een rukje . . .

ook altijd en altijd wéér ongehoorzaam is . . . Ze kan wel kwaad op zichzelf worden! Had ze maar geluisterd naar het stemmetje in haar hart.

Ja, hád ze maar . . .

Nu is het te laat!

6

„Ik zal je . . . , bengels!”

„Femmie-ie-ie!” gilt plots een schelle roep over de straat.

„Moeder roept me!” zegt Femmie verschrikt.

Ze zitten even stil bij elkaar.

„Kom mee,” zegt Femmie dan, „we gaan achter de boswal zitten, dan ziet moeder ons niet. Ik durf zo niet naar huis in m'n natte plunje.”

Ze leggen zich plat tegen de grond en kruipen naast elkaar voort. Femmie aan die kant van Lammert, waar moeder haar niet kan zien. De boswal is vlakbij . . .

„Femmie-ie-ie!”

Nog vlugger kruipen ze op handen en voeten voort, tot het boswalletje hen voor moeders scherpziende ogen verbergt.

Voorzichtig loert Femmie tusschen de struiken door. Ja, kijk, bij het hekje van hun huis staat moeder. Dikkie staat bij haar en Keesje zit in het karretje. Femmie begrijpt het al: moeder gaat misschien naar tante. De jongens gaan mee en nu roept moeder haar of zij ook mee wil. Moeder weet zeker niet, dat ze hier is. Zie maar, ze kijkt alle kanten uit, ze gaat ook nog even achter het huis zien, of ze daar misschien is. Dan komt ze weer terug en nog eens klinkt moeders stem over de boswal heen: „Femmie-ie-ie!”

Nog even wacht moeder, dan gaat ze weg. Zie je wel, de andere kant uit, naar tante.

Gelukkig maar!

Vlug trekt Femmie nu haar jurk over het hoofd. Dan doet ze de kousen en sokken uit. Zorgvuldig worden de natte kleren over de struiken gelegd om te drogen.

Na een poosje voelt ze er eens aan. O, het droogt mooi!

„Nog even wachten,” zegt ze tegen Lammert, „dan kan ik ze weer aantrekken!”

Wat droogt het hier vlug! Gelukkig, dan merkt moeder helemaal niets en loopt ze geen straf op.

Ineens kijken Femmie en Lammert elkaar verschrikt aan. Dan zien ze schuw om zich heen. Hoorde je dat ook, 't was net, of er iemand hoestte. Maar nee, er is niets te zien. Ze hebben 't zich zeker verbeeld. 't Is toch vreemd, dat ze béiden iets meenden te horen . . .

„Weet je héél zeker, dat de boer ziek is?” vraagt Lammert. Er klinkt ongerustheid in zijn stem. Hij heeft een gevoel, of er achter die donkere boswal een vreselijk gevaar dreigt.

„Ja . . . Dikkie vertelde het . . .” antwoordt Femmie. „Ben je bang, dat . . .”

Verder komt ze niet, want opeens . . .

O, vreselijk, wat is dát? Hun ogen worden groot van schrik. Daar worden plotseling de struiken wild opzij gedrongen, ze ruisen woest uiteen en dan . . . dan wringt zich iemand grommend tussen de takken door over de boswal heen . . . Een dikke stok steekt dreigend omhoog!

't Is . . . Bosman, de oude boer!

„Rakkers!” roept hij schor, „wat doe je in mijn land! D'r uit, zeg ik je! D'r uit! Ik zal je . . . bengels!”

Lammert en Femmie zijn al opgesprongen. Vliegensvlug grist Femmie haar kleren van de struiken. De jurk blijft haken achter een kromme tak, o wee, ze scheurt, maar Femmie merkt het niet. Weg, wég, wég!! Ze rennen zo hard ze kunnen! Femmie met blote benen en in haar onderrokje. Ze heeft nog gauw haar klompen

weten aan te trekken, maar nu ze geen kousen en sokken aan heeft, zijn die haar véél te groot. En toch — o, o, wat lopen ze hard! Ze hollen dwars het land over. Zo maar ergens heen. Omzien durven ze niet, want achter hen, vlak achter hen, is de woedende boer! Vooruit, vooruit! Ze proberen nog harder te lopen, maar 't is net, of er een zwaar gewicht aan hun voeten hangt. Huup, daar springen ze over een sloot, verder, harder, o, o, o! Ze horen de boze boer al dicht achter zich aankomen! Hij schreeuwt en hij hijgt! 't Is, of ze de grond niet meer raken, of ze vliegen!

Een hek! Als een kat, zo vlug, klauteren ze er over. Angstig drukt Femmie de natte kleren tegen zich aan.

Dan staan ze ineens voor een boswal! Zwigend worstelen ze zich haastig door de dichte struiken heen. Een tak zwiept Femmie in het gezicht, maar ze merkt het niet. Er sijpelen een paar bloeddruppels langs haar blote been, maar ze let er niet op. Een vreselijke angst jaagt hen voort . . . O, als die boer hen grijpt en ze vasthoudt in zijn sterke vuisten!

„Wacht even!” hijgt Lammert. Hij kan niet meekomen, die Femmie loopt ook zo hard. Hij kán niet meer, z'n zij begint te steken. En dan — dan waagt hij het, even, héél even om te kijken.

Wat? Ziet hij goed? Er is geen boer! Nee, er is geen boer!

„Fem,” roept hij blij, „draaf maar zo niet! Fém! Wacht toch, de boer is weg! Hij zit ons niet meer achterna! Toe Fem, wacht dan ook!”

Femmie hoort Lammert wel roepen en toch durft ze niet te blijven staan. Ze kan 't niet geloven, dat het gevaar voorgoed geweken is. Ze meent nog, dat de boer, die woedende man, haar vlak op de hielen zit. O, die grijpende handen achter haar, die jagen haar voort, vóórt . . .

„Fem, Fém! Femmie-ie-ie!!”

Is het dan tóch waar, dat de boer hen niet meer ach-

tervolgt? Dan had hij Lammert natuurlijk al lang gegrepen. Zal ze het dan tóch wagen, even héél vlug achterom te zien? Zál ze?

Ze wáágt het!

Nee, er is geen boer te zien! O, gelukkig, gelukkig! Het vreselijke, het angstige is weg, wég!

Lachend komt Lammert aanlopen.

„Wat schrok ik!” zegt hij, nóg hijgend.

„En ik!” antwoordt Femmie. Ze is helemaal buiten adem.

„En wat liep hij hard, hè? Maar hij kon ons lekker toch niet krijgen!” lacht Lammert voldaan.

Ondertussen houdt hij een oogje in 't zeil. Die oude boer is niet te vertrouwen. Nu je hem niet verwacht, kan hij je nog wel onverhoeds op het lijf springen. Ze zijn pas veilig als ze goed en wel thuis zijn. Maar hoe kómen ze thuis? Want ze moeten de boerderij van Bosman voorbij! Van hun vijand! En dat durven ze niet. O, nee, dat is veel te gevaarlijk. Op de hoek van zijn huis staat hij hen vast op te wachten. Misschien zit hij achter zo'n dikke hekkepaal vlak bij de weg! Eén sprong en dan zijn ze gevangen! Dan stopt hij hen misschien in zo'n oud vies varkenshok en moeten ze bij die vuile varkens slapen, o bah, nee hoor! Ze griezelen er van!

Was 't maar donker, dan zouden ze heel stilletjes, op hun tenen, door het gras van de berm voorbij sluipen. Ja, dat zou kunnen! Ze moeten toch weer naar huis? Als ze maar ooit thuishkomen! De angst slaat hen om het hart.

„Waren we maar nooit over dat slootje gesprongen, hè?” zegt Femmie bedroefd. O, ze heeft er zo'n spijt van. Ze kan wel huilen. Daar staat ze met 't pakje natte kleren onder haar arm. Ze lijkt in haar onderrokje en met haar blote benen net een arm woonwagenkind. Het haar zit verward om haar hoofd. Dat komt van het harde lopen en van het wringen door de struiken.

„Had jij maar niet gezegd, dat de boer ziek was,” antwoordt Lammert, „dan hadden we het niet gedaan.”

„Nou, ik wist niet, dat de boer ziek was, Dikkie zei het!”

„Ja, maar jij zei het toch tegen mij!”

„Maar Dikkie zei het éérs!”

Dat is mooi bedacht! 't Is dus eigenlijk Dikkie z'n schuld, dat Femmie in de sloot gesprongen is en dat ze nu misschien nooit weer thuis kan komen. Die heeft haar wat wijs gemaakt! Anders was ze natúúrlijk niet over het slootje gesprongen en dan was ze natúúrlijk ook niet ongehoorzaam geweest . . .

't Is Dikkie z'n schuld hoor!

Stil! Wat fluistert het stemmetje nu weer in haar hart? Dat het háár schuld alléén is? Omdat ze wist, dat het niet mocht van de boer en . . . van moeder! En dat ze toch beloofd had gehoorzaam te zijn? . . .

Gehoorzaam zijn! O, wat is er van haar goede voornemens terecht gekomen? Niets, helemaal niets! Ze kán niet gehoorzaam zijn, ze kán het niet, hoe ze ook haar best doet. Het doet haar pijn, want toch wil ze het graag . . . Ze weet het wel . . .! Ze vraagt veel te weinig of de Here haar helpen wil.

Ze lopen verder. Dan komen ze bij de weg.

Nu zal Femmie eerst haar kleren aantrekken. Want ze zou zich schamen als ze zó iemand tegen kwam. Kijk, daar ginds komt een vrouw op de fiets. O, als 't moeder eens was! Maar nee, dat kan immers niet, die is met de jongens naar tante. Dat is een hele geruststelling. Femmie gaat op de berm zitten. Eerst de jurk maar aan.

„O, kijk eens, zo'n scheur!” schrikt ze. Ze wordt wit om haar neus. „Hoe kómt dat?”

„Ja, dat weet Lammert ook niet. Hij heeft het niet gedaan. Ze kijken samen een poosje naar die grote scheur. Maar hoe ze er ook op turen, ze wordt er niet kleiner van. Tranen springen Femmie in de ogen.

Dat ze ook zó ongehoorzaam is geweest!

Ineens zegt Lammert: „Daar komt de juffrouw aan.”

De juffrouw? Opnieuw schrikt Femmie. Ja, ze is 't!

Vliegensvlug trekt Femmie haar ene kous aan. Dan zoekt ze de andere. Waar is die zo gauw gebleven? De beide sokken liggen er wel. Maar waar is de kous? O, waar is die kous toch?! Ze springt overeind, misschien zit ze er op. Nee, ook niet! En de juffrouw is dichtbij. Die ziet straks haar blote been. En de scheur in de jurk. Dat mag niet, want dan vraagt ze ook nog, hoe dat komt.

Zonder zich te bedenken laat Femmie zich zo in de droge bermsloot glijden. Ze hurkt neer en trekt haar hoofd tussen de schouders. Ze maakt zich heel klein. Lammert zit al naast haar. Angstig zitten ze tegen de zwarte slootwal aan te kijken. En ze luisteren met ingehouden adem . . . Als je kwaad gedaan hebt, ben je overal bang voor. Stil, daar komt ze aan! De banden ruisen over de weg. Stapt ze af? Nee, nee, ze rijdt door! Hoor maar! Nu gluren ze voorzichtig over de berm heen. Kijk, daar gaat ze! Maar . . . maar . . . is 't de juffrouw wel? Wel nee, ze is het niet eens! Als ze dát geweten hadden!

7

Angstige ogenblikken

Hoe Femmie ook zoekt, ze kan de kous niet vinden. Ze is radeloos.

„Waar is-t-ie toch?” snikt ze en ze zoekt al weer.

„Toe Lammert, zie jij hem ook?”

„Nee,” zegt Lammert, „'k zie hem nergens!”

Al zoekend lopen ze een eindje terug, maar niet al te ver, want ze zijn bang, dat de boer . . .

Horen ze hem daar? Achter dat bosje?

Weg, gauw weg!

Bang draven ze terug!

Maar als ze angstig het laantje ingluren, is er niets te zien. Het blijft stil.

„De kous ligt misschien ergens in 't land,” zegt Femmie, „durf jij daar zoeken?”

„Nee hoor,” antwoordt Lammert, „dat is véél te gevaarlijk. Misschien heeft de boer hem gevonden en meegenomen.”

O, als dat waar is! Femmie begint opnieuw onbedaardlijk te huilen. Moet ze dan met een bloot been naar huis? Dan zullen ze thuis alles te weten komen! De gescheurde jurk en de verloren kous verraden alles . . . Wat heeft dat éne sprongetje haar al een angst en verdriet bezorgd. En straks komt de straf! Want wat zal moeder vreselijk, vréselijk boos zijn! En vader . . .! Is er niets waarmee ze moeder vriendelijk kan stemmen? Anders lukte haar dat altijd. Maar nu weet ze niets om haar schuld goed te maken. Het kwaad is nu zó groot! Ze voelt het, zélf kan ze dat niet wegnemen. Ze begrijpt nu zo goed, dat ze zélf haar hart niet kan schoon wassen. Al haar slimheid laat haar nu in de steek. Zou de Here haar nu nog wel willen helpen . . .?

Angstig ziet Femmie om zich heen. Ze kan vannacht toch niet op de weg blijven? Ze moet naar huis. En dan? . . .

O, 't is om te huiveren van angst! En toch — de straf is verdiend . . . Ze heeft 't er naar gemaakt. En wat doet ze moeder een verdriet aan. „Ben je al wéér ongehoorzaam geweest?” zal ze zeggen . . . „En je beloofde me nog zo . . .”

Nee, nee, ze dúrft niet naar huis! Ze dúrft niet! Maar wat moet ze dan? Is er nergens uitkomst?

Stil, wat zegt het stemmetje in haar hart?

„Ga gauw naar je moeder,” fluistert het. „En zeg haar alles. Zeg haar eerlijk, dat je zo verkeerd gedaan hebt, maar dat je ook berouw hebt van je kwaad. En

ja — dan zal moeder je misschien wel straffen, maar . . . ze zal je ook willen vergéven, als je 't haar vraagt . . .

Vergeven! Dat is een heerlijk woord! Moeder zal me willen vergéven, denkt ze. O, het maakt haar ineens zo blij! En ook moedig! Vooruit, nu wacht ze geen ogenblik langer. 't Is net, of alle vrees zo maar wegzakt. Vergeven, aan dat woord klemt ze zich vast . . .

„Ga je mee, Lammert?” vraagt ze, „'k Ga naar huis!”

„Wat zeg je?” vraagt Lammert.

Heeft hij niet verstaan wat ze vroeg? Jawel, maar hij kan het haast niet geloven. Wil ze naar huis? Maar dat dúrft ze toch niet?

„Of je mee naar huis gaat?” vraagt Femmie nog eens.

„Ja, maar . . . dúrf je wel? Zonder kous? En met die scheur in je jurk?”

„Kom maar . . .” zegt Femmie flink.

Maar als ze dat zegt, rollen er een paar dikke tranen over haar wangen . . .

Lammert bewondert haar. Die Fem durft altijd zo goed, denkt hij. Veel beter dan ik. Stel je voor, dat híj zo naar huis moest! De stok stond vast voor hem klaar! Hij krijgt medelijden met Femmie . . .

„Waar wil je langs?” vraagt hij nieuwsgierig. „Toch niet bij Bosman langs?”

Hij huivert er al van. 't Is niet te hopen, dat Femmie daar „ja” op zegt. Maar ze durft veel, dat weet hij!

„Deze weg een eind uit en dan bij Postma, de bakker, het zandpad langs,” stelt Femmie voor.

Daar beginnen Lammerts ogen van te glinsteren. Het zandpad langs, ja, dat kan! Die Fem is toch een slimmerik! 't Is wel een half uurtje verder lopen, maar dat hindert niet. Dan behoeven ze Bosman niet voorbij en ze komen evengoed thuis.

Ze zetten er dadelijk de draf in. Femmie kijkt telkens achterom, of er ook iemand aankomt, want ze schaamt zich zo met dat blote been!

Wat schrikt ze, als ze daar opeens een man met gladde

knopen aan zijn jas ziet fietsen! De nieuwe veldwachter! O wee, wat een schande, als die haar ziet met dat blote been en met de haren verward om het hoofd!

„Is dat het meisje, dat zo vaak met mijn kleine jongen speelt?” zal hij denken. „Foei, het lijkt nu wel een woonwagenkind! Zo'n kind wil ik nooit meer in mijn tuin hebben!”

Femmie weet niet, waar ze zo gauw heen moet! Gelukkig dat het zandpad vlakbij is! Ze hollen!

„Misschien . . . misschien . . . zoekt hij ons!” hijgt Lammert bang. „De boer zal hem . . . zal hem alles wel . . . wel verteld hebben!”

Dan hollen ze nog harder! Hun klompen klepperen over de weg! Daar slaan ze het zandpad in! Als zij hen nu maar niet achterna komt! Vlug even omkijken! Nee, gelukkig, hij rijdt door! Och, och, wat beleven ze vanmiddag angstige ogenblikken. Wat zijn ze schrikkerig en bang. Rust hebben ze niet. En dat komt nu állemaal door hun ongehoórzaamheid...

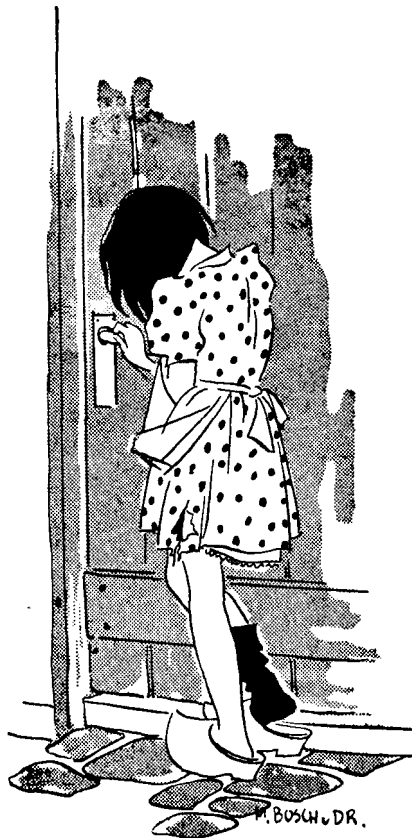
Eindelijk is Femmie thuis.

Met een bonzend hart staat ze bij de achterdeur. Zou moeder al thuis zijn? Ja, de deur is los . . . Ze trekt hem voorzichtig open . . .

Dan kijkt ze naar binnen en luistert . . .

Hoor, moeder zingt, haar stem klinkt zacht tot Femmie door. Moeder zingt! En straks, als zij binnenkomt, zal ze schreien van verdriet! O nee, ze durft niet in de kamer te komen, 't is zo vreselijk!

Daar staat ze voor de kamerdeur . . .

Zal ze wegelopen? Waar naar toe? En dán? . . .

„Moeder zal je willen vergeven!” fluistert het stemmetje opnieuw. „Ga naar haar toe, wat er ook van komt! 't Is niet de boze bóer, die in de kamer op je zit te wachten. Maar je moeder, je eigen móeder . . .”

Zal ze het dan toch maar wagen?

Voor ze 't zelf weet, is ze al door de keuken en het korte gangetje geslopen.

Daar staat ze voor de kamerdeur . . . Ze houdt haar adem in. Alles aan haar beeft. Ze rilt van angst. Denken kan ze niet meer. De vloer en de deur, alles begint voor haar ogen te draaien. Zo meteen valt ze nog . . .

Dan ziet ze plotseling dat blote been. En daar zit die lelijke scheur, o, die lijkt nu veel groter dan zoëven. En als haar ene hand langs het jurkje glijdt, bemerkt ze hoe nat 't nog is . . . Zal ze toch wegelopen? Het kan nu nog! Hulpeloos staat ze aan de deur. Als een bedelaarskind . . . Over haar ronde wangen biggelen hete tranen, tranen van berouw . . . Ze druppen stil op de vloer . . .

En achter die deur? Daar is de straf, ja . . . maar daar is ook . . . vergeving! Daar hoopt ze alleen nog maar op. Die kan haar redden!

En dan — dan duwt ze de deur open . . . Ze vliegt naar binnen. Recht op moeder aan . . .

„O, moeder, móeder!” barst ze uit en snikkend laat ze haar hoofd in moeders schoot vallen . . .

7

Onder het dakraampje

Onder het dakraam staat een bed.

En in dat bed ligt Femmie. Ze ligt er al heel lang, wel een uur, nog langer misschien. En toch is 't geen avond, want Dikkie en Kees spelen nog. Stil ligt ze door het

dakraam te staren. Haar ogen zijn rood van het schreien, soms snikt ze nog . . .

Toen ze thuiskwam, zóng moeder. Nu is 't stil in de kamer, heel stil . . . Schreit moeder misschien?

Femmie heeft haar alles verteld, álles, en zó gesmeekt om vergeving, maar moeder heeft haar dadelijk naar bed gestuurd en — niets gezegd. Helemaal niets. Tegen zo'n kind wil ze zeker niet praten. Moeders ogen waren zo hard en zo koud geweest. Dat is zo vreselijk, dat moeder niets tegen haar zei. Dat is de érgste straf . . .

Ja, de straf is er, maar nog geen vergeving. Die alleen kan haar weer blij maken.

Ze hoort vader thuiskomen. Hij praat met moeder, 't is een dof gemompel. Femmie kan er niets van verstaan. Maar ze hebben het natuurlijk over haar. Dikkie en Kees komen in huis, de boterham zal wel klaar staan. Femmie luistert, of ze ook iets horen kan. Maar nee, 't is zo stil in de kamer, net of er niemand is. Ze zijn allemaal bedroefd om háár, dat is vast. De vreugde is uit hun huis weg, omdat er een ongehoorzaam meisje is . . .

Langzamerhand begint het te donkeren. 't Is net, of er een zwart gordijn op het dakraampje wordt gelegd. Femmie kan niets meer zien. 't Wordt donker op zolder. Zo donker is 't ook in Femmie's hart. Dat komt door haar zonde . . .

Een poosje later worden de jongens naar bed gebracht. Die slapen op een ander kamertje. Straks komen vader en moeder ook. Femmie verlangt er naar want o, als ze zó de nacht in moet, zonder vergeving . . .! Dan kan ze niet slapen, dan ligt ze de hele nacht wakker. Ze houdt het zo niet langer uit! Stil, kraakt daar de trap? Ja, daar komen ze! Ze draaien op haar kamertje het licht op. Nu is al het donker opeens weg! Daar staan vader en moeder bij haar bed. En dan? Met een ruk vliegt Femmie overeind. Ze huilt hartstochtelijk, wild en onbedaarlijk . . .

„Vader, moeder, wilt u mij alles . . . álles vergéven?
Ik heb . . . heb . . . zo'n spijt!”

Het klinkt als een kreet.

Dan neemt vader haar op zijn sterke knie. Ze wringt haar hoofd tegen zijn borst. Daar huilt ze uit . . .

„Kind,” zegt vader dan zacht, „wat ben je ongehoorzaam geweest! Wat is er van je mooie belofte terechtgekomen?”

„O vader, ik kán niet gehoorzaam zijn, ik kán het niet!” snikt Femmie.

„Nee, kind, dat kun je zélf ook niet. Dat kan niemand. Je vader en moeder ook niet. Geen ogenblik. Maar ben je dan vergeten, wat ik je laatst eens gezegd heb? Heb je de Here Jezus al gevraagd om een gehoorzaam hart?”

„Nee, vader!” bekent Femmie eerlijk.

„O, kind, dat moet je elke dag doen! Verzuim dat nooit! Dát alleen maakt je sterk om toch gehoorzaam te kunnen zijn! Je vroeg ons om vergeving, ja Fem, we willen je alles vergeven, is 't niet waar, moeder?”

„Ja, kind!” zegt moeder van harte. Ze kust Femmie's tranen weg . . .

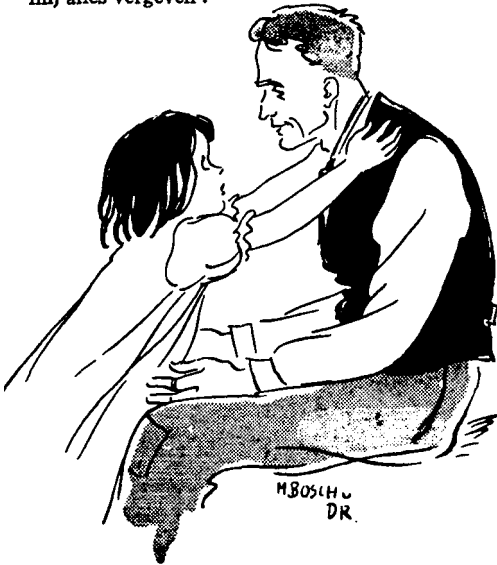
Een schok van blijdschap trilt door Femmie heen! Nu gaat het al een beetje licht worden in haar hart . . .

„Maar wie moet je nu 't meest om vergeving vragen?” vraagt vader.

„God!” . . . fluistert Femmie héél zacht.

Ze was vanmiddag zo bang voor de mensen geweest en ze had ook gedacht dat de Here haar vast niet zou willen helpen.

„Vader, moeder, wilt u mij alles vergeven?”

Vader knikt met zijn hoofd.

„Ja, kind, al je ongehoorzaamheid is zonde voor God. Die kun je zélf niet wegnemen. Zelfs de geringste schuld niet. Maar de Here Jezus, Dié kan het wél! Die kan je hartje rein wassen. Hij is voor onze zonden gestorven. Hij heeft straf willen dragen, die wij verdiend hadden. Vraag Hem om vergeving Fem, eer je slapen gaat.

En nu nog wat! 'k Ben zopas bij boer Bosman geweest. Hij heeft je kous meegenomen. Maar die moet je morgen zélf gaan halen. Nee, wees maar niet bang voor hem. Hij doet je nu niets. Maar zeg hem, dat je nooit weer over z'n sloten zult springen en over z'n land lopen. De oude man wil dat niet, dóe het dan ook niet! Hij windt zich altijd zo op. Vraag hém ook om vergeving. Zul je het doen, Fem?”

„Ja, vader!”

Dan bidt vader met haar.

„Here Jezus, maak Femmie tot een schaapje van Uw kudde,” bidt hij. „En Dikkie en Keesje ook!”

Dan nog een stevige zoen en — het licht wordt uitgedraaid.

't Is weer donker op zolder.

En in dat donker ligt een meisje geknield.

Ze bidt.

Zoals ze vanmiddag met haar schuld tóch naar huis was gegaan, omdat ze er zeker van was geweest, dat moeder haar vergeven zou, — zo gaat ze nu naar God, de Here, Die niemand afwijst . . .

Donker is het op de zolder, maar in Femmie's hartje is het heerlijk licht.

Nú kan ze slapen.